

Obsah

Předmluva k 2. vydání	15
Poděkování	19
Předmluva k 1. vydání	21

I V proměnách času

Úvodem	25
Slova, která byla na počátku	27
Na úsvitu dějin	28
Akupunktura a tradiční čínská medicína	30
Malý historický exkurz.....	32
Vznik a počátky akupunktury	36
Tyrolské intermezzo.....	38
Ötzi a jeho tetování	41
Kde vlastně vznikla akupunktura?	45
Jak tomu bylo v Číně	47
Úvahy nad tradičními medicínskými představami	49
Medicína v dávné a nedávné Evropě	55
V myšlenkových proudech	58
Taoisté a my	61
Konfucius a ti druzí	68
Z Číny do světa.....	73
Akupunktura v globálním světě.....	78
Země bývalého Československa	80
Rakousko.....	88
Německo (včetně bývalé NDR)	91
Švýcarsko	95
Francie	98
Velká Británie	100
Rusko a země bývalého Sovětského svazu	103
USA	105
Kanada	112
Současná Čína	113
Ostatní země	116
Skandinávie	117

Země Beneluxu	119
Jižní Evropa	121
Země střední Evropy	124
Pobaltí.....	128
Střední východ.....	130
Země východní Asie	132
Austrálie	139
Země Latinské Ameriky	140
Afrika	141
Mezinárodní život	142
Akupunktura na univerzitách a v další výuce	147
Na závěr	149

II Základy tradiční čínské akupunktury

Rekapitulace.....	153
Spor o akupunkturu.....	155
Ještě jedno ohlédnutí	158
Základní pojmy a principy tradiční čínské medicíny	166
Polarita jin-jang.....	169
Koncepce wu-sing	173
Orgány, které znali a neznali Číňané	176
Základní charakteristiky orgánů	179
Orgánové hodiny a energetické vrstvy	186
Zdraví a nemoc ve staré Číně	192
O příčinách nemocí	194
Plnost jangu	197
Prázdnota jangu.....	197
Plnost jinu	197
Prázdnota jinu.....	197
Vnější syndrom.....	197
Syndrom chladu.....	198
Vnitřní syndrom	198
Syndrom horka	198
Základy pulzové diagnostiky	199
Od bodů k drahám	204
A-ši body	204
Body třinácti démonů	204
Body pěti přehrad	204
Systém drah a bodů	206
K systematice drah a bodů.....	207
Přehled bodů se zvláštními účinky.....	210

Body štěrbin (xi)	210
Kardinální body mimořádných drah	211
Mistrovské body (německy tzv. „Meisterpunkte“)	211
Regionální body	212
Body biorytmu (body orgánových hodin)	212
Centralizační body	212
Funkční body	213
Symptomatické body	213
Body se specifickými účinky	213
Mimořádné dráhy	213
Jin-wej-maj (česky: zahnutá /var.: pojivová/ jinová dráha)	215
Čchung-maj (česky: veledůležitá dráha, „moře drah“)	215
Tu-maj (česky: řídicí dráha, vládnoucí dráha)	215
Jang-čchiao-maj (česky: jangová dráha pramene)	216
Jang-wej-maj (česky: zahnutá /var.: pojivová/ jangová dráha)	216
Taj-maj (česky: opasková dráha)	216
Žen-maj (česky: dráha početí)	217
Jin-čchiao-maj (česky: jinová dráha pramene)	217
Šlachosvalové dráhy	218
Základní pravidla a body tradiční akupunktury	219
Pravidlo matka-syn	220
Pravidlo půlnoc-poledne	221
Pravidlo manžel-manželka	221
Malá punktura - velká punktura (petite piqûre - grande piqûre)	222
Na závěr tradiční čínské akupunktury	223

III Akupunktura v západní medicíně

Akupunktura jako fenomén	227
Od čchi po kilobity	229
Medicína založená na důkazech	233
Půl století v západní medicíně	237
Akupunkturní bod jako místo v organismu	243
Morfologické zvláštnosti	245
Fyziologické zvláštnosti	254
Klinické zvláštnosti	259
Akupunkturní bod jako funkční jednotka	264
Biokybernetický pohled	265
Akupunkturní bod jako brána informací do organismu	266
Bod jako součást zpětnovazebního regulačního systému	266
lidského organismu	266
Akupunkturní bod jako informační křižovatka	267

Na okraj k akupunkturním drahám	267
Některé teorie a koncepce akupunktury	269
Biokybernetická koncepce akupunktury	271
Hlavní účinky akupunktury	277
Analgetický efekt.....	277
Účinky na motorický systém a poruchy hybnosti	277
Regenerační (homeostatický) efekt	278
Zklidňující efekt (sedace)	279
Imunostimulační účinek	279
Psychicky regulační efekt.....	281
Akupunktura a bolest	282
Vrátkový mechanismus.....	283
Presynaptická inhibice (opioidní peptidy).....	286
Hlavní neuropeptidy a mediátory	288
Ascendentní a descendentní inhibiční systémy	290
Nedořešené otázky akupunktury	294
Popáleniny	295
Vliv na smysly	296
Nauzea, vomitus	297
Oblast alergií (senná rýma, kopřivka, astma)	298
Imunostimulace, krvetvorba	301
Cévní mozkové příhody, traumata CNS.....	301
Dětská mozková obrna	303
Emoce, deprese	303
Neurologická onemocnění	304
Chronický únavový syndrom, fibromyalgie	305
Motorické poruchy	305
Ostatní onemocnění	306
Na závěr	307

IV Systematika drah a bodů

Před studiem drah a bodů	311
Jak na akupunkturní body	312
K použité nomenklatuře	313
Způsob vyhledávání bodů.....	315
Anatomická poloha	315
Udávání vzdáleností	316
Lokalizace v určitých pozicích pacienta	319
Detekce bodů	319
Vyhledávání bodů palpací	319
Dráha plic	326

Dráha tlustého střeva	332
Dráha žaludku	340
Dráha sleziny-slinivky	358
Dráha srdce	368
Dráha tenkého střeva	374
Dráha močového měchýře	382
Dráha ledvin	404
Dráha perikardu	414
Dráha trojího zářiče (tří ohňů)	422
Dráha žlučníku	434
Dráha jater	450
Dráha řídicí (zadní střední)	458
Dráha početí (přední střední)	472
Body mimo dráhy (extraordinary points - EX)	484

V Úvod do aurikuloterapie

Napichování ucha	496
Mikrosystémy	497
Vznik a původ aurikuloterapie	498
Anatomie ušního boltce	503
Galerie ušních boltců	506
Inervace ušního boltce	511
Embryologické souvislosti	513
Vlastnosti bodů na aurikule	514
Problematika laterality	515
Systematika aurikuloterapie	516
Lateralita a tzv. omega body	516
Projekce páteře	517
Nulový bod a systém radiál	519
Projekce hybného systému	520
Projekce centrálního nervového systému	521
Projekce mozkových nervů	524
Projekce diencefala (vnitřní strana tragu a antitragu)	526
Projekce autonomního nervového systému	528
Psychosomatické body	531
Projekce hrudních orgánů	534
Projekce zažívacího systému	535
Projekce endokrinního systému	536
Projekce urogenitálního systému	538
Ušní geometrie	539
Trojúhelníkové programy - odvykací kúry	540

Velká delta	540
Malá delta	541
Odvykací program podle Portnova	543
Obezita	544
Milaniho trojúhelník	545
Vyšetřování ucha a vyhledávání bodů	546
Způsoby ošetření bodů na uchu	550
Jehly	550
Elektrická stimulace	551
Tlak	551
Farmakopunktura	552
Ostatní možnosti	552
Indikace a kontraindikace aurikuloterapie	553
Indikace	553
Kontraindikace	554
Způsob značení bodů na uchu	554
Nogierův reflex a aurikulomedicína	557
Čínská škola akupunktury ušního boltce	560
Body proti bolesti	562
Body s vegetativním účinkem	563
Body hormonální	564

VI Praktická akupunktura

Způsoby stimulace akupunkturálních bodů	571
Jehly (klasická akupunktura)	574
Moxa	582
Elektrické proudy v akupunktuře	587
Laser	602
Magnety	607
Vakuopunktura	612
Akupresura	617
Farmakopunktura	621
Kladívko	622
Sakamura	623
Některé ostatní formy akupunktury	624
Specifické techniky přidružené k akupunktuře	629
Cerebrální akupunktura	629
Neurální terapie	635
Suchá jehla (resp. technika podle Gunna)	637
Jak se dělá akupunktura	638
Praktické a legislativní poznámky	640

Indikace a kontraindikace akupunktury	643
Indikace WHO	645
Kombinace akupunktury s jinými léčebnými postupy	648
Akupunkturní sezení	648
Délka sezení	649
Frekvence a celkový počet sezení	650
Reakce na akupunkturu	650
Komplikace akupunktury	652
Prognóza léčení a trvalost výsledků	655
Charakter a průběh onemocnění	655
Pacient, jeho stav a reakce	656
Lékař a jeho umění	656
Možnosti a meze akupunktury	657
Speciální indikace	658
Tradiční akupunktura u bolestivých stavů	660
Bolesti hlavy, migrény	660
Neuralgie trigeminu	663
Bolesti v oblasti krku a krční páteře	664
Bolesti paže-ramene	664
Akutní torticollis	665
Bolesti v lumbosakrální krajině	666
Kořenový syndrom S ₁	666
Kořenový syndrom L ₅	667
Kořenový syndrom L ₄	667
Bolesti kyčle	668
Bolesti kolene	668
Onemocnění pohybového aparátu - doplňky	668
Neurologická onemocnění a doplňky	669
Interní onemocnění	671
Onemocnění zažívacího traktu	672
Alergie	673
Kožní choroby	673
Vegetativní a hormonální poruchy	674
Psychika a psychosomatika	674
Akupunktura a přidružené techniky pro seniory	675
Varia a doplňky	677
Seznam zkratk	679
Rejstřík	681
Medailonek autora	687